

Hallintovaliokunta

Eduskunta

Viite: Pyydetty asiantuntijalausunto, hallintovaliokunta 17.6.

Asiantuntijalausunto hallituksen esitykseen työllisyyden edistämisen kuntakokeilusta HE87/2020 vp

TYÖLLISYYDEN KUNTAKOKEILUIDEN KÄYNNISTÄMINEN

Työllisyyden kuntakokeilut ovat toteutuessaan mittava kokeilu, joka merkitsee isoja asiakasmäärien siirtoja kuntien järjestämiin palveluihin. Kokeilun sujuva käynnistyminen edellyttää riittävää valmistelua niin kunnissa kuin myös kuntien ja TE-toimistojen kesken. Tämän mittaluokan kokeilua ei liene aiemmin toteutettu, siksi myös kokeilun riskit on tärkeä tunnistaa. Riskit voivat liittyä esimerkiksi asiakkaiden yhdenmukaiseen kohteluun, tarjolla oleviin palveluihin tai alueellisen liikkuvuuden vähenemiseen, koko työllisyyden hoidon kentän sirpaloitumiseen tai kuntien erilaisiin lähtövalmiuksiin kokeilun käynnistytessä. Koronavirusepidemian aiheuttaman poikkeustilan vuoksi olemme saaneet lisää aikaa valmistelulle, mikä olisi ollut tarpeellista muutenkin. Siitä huolimatta kokeilun käynnistyminen on vielä yhtä lailla kunta kuin TE-toimistoja haastava vaihe ja myös koronaepidemian vaikutukset yhteiskuntaan voivat ulottua vielä pitkälti ensi vuoteen ja mahdollisesti kauemminkin.

Hallituksen esityksessä tavoitteet on kuvattu hyvin perusteellisesti ja myös suhteessa kokeilun kohderyhmiin. Tavoitteet viitoittavat myös hyvin sitä, mihin asioihin kiinnitetään huomiota seurannassa ja arvioinnissa. Ne, että eri alueilla toteutetuilla kokeiluilla on nyt samat kohderyhmät ja hallituksen esitykseen on otettu muun muassa velvoite URA-järjestelmän käyttämisestä, luovat paremmat edellytykset kokeilun tulosten arvioinnille. Viime kokeiluissa etukäteen ei riittävästi pohdittu, miten kokeilut tullessaan arvioimaan, joiden seurantatietojen keräämisessä oli puutteita.

Tulevat työllisyyden kuntakokeilut perustuvat hallitusohjelmaan ja niillä yhteyksiä muun muassa Osatyökykyisten työkykyohjelmaan. Osin tämä on riskiä, sillä sotepalvelujen osalta haetaan nyt maakunnallista mallia. Kunnilla on kyllä monenlaista tietoa asiakkaistaan, mutta myös kunnan sisällä on tiedon vaihtoon rajoituksia. Onko kokeilussakaan esimerkiksi sosiaali- ja terveystieteiden oleva tieto asiakkaista yhdistettävissä vapaasti TE-palveluiden asiakaspalvelujärjestelmässä olevaan tietoon?

Kokeilussa tavoitellaan tietoa siitä, miten kokeilun asiakasryhmän työllisyyspalvelujen vaikuttavuus ja asiakastytyytyväisyys kehittyisivät, kun palvelut

järjestää kokeilualue. Tämän lisäksi on kiinnitettävä erityistä huomiota asiakaslähtöisyyteen, siihen että asiakkaat saavat tarvitsemansa palvelut nopeasti, tehokkaasti ja ennen kaikkea oikea-aikaisesti. Tämän toteutuessa myös vaikuttavuus ja asiakastytyväisyys paranee. Hallituksen esityksessä mainitaan, että TE-toimiston toiminta on koettu kunnissa hitaaksi. TE-toimiston toiminnan tarkoitus on kuitenkin vahvasti turvata asiakaslähtöisyys, palvelutarpeesta lähtevät palvelut ja palveluiden vaikuttavuus.

Tavoitteista nousee tärkeänä esille myös kokeilun tavoite tuottaa tietoa erityisesti vaikeimmin työllistyvien palvelujen kustannuksista ja palvelupoluista ja heikossa työmarkkina-asemassa olevien työllistymisen edistämisen, mikä osaltaan auttaisi työllisyysasteen nostamisessa. Tämä liittyy tiiviisti Hallituksen osatyökykyisten työkykyohjelmaan. Osatyökykyisten kohdalla on kiinnitettävä huomiota Kelan kanssa tehtävän yhteistyön kehittämiseen Kelan ammatillisen kuntoutuksen ja muiden Kelan kuntoutuspalveluiden hyödyntämiseksi. Sosiaali- ja terveystyö tulee ottaa mukaan tiiviiseen yhteistyöhön osatyökykyisten ja muiden heikossa työasemassa olevien palveluiden suunnitteluun, kehittämiseen ja järjestämiseen kokeilualueilla.

KOKEILUUN OHJATTAVAT ASIAKASRYHMÄT

Kokeiluun hyväksyttävien kokeilualueiden lisäksi hallituksen keskeisiin ehdotuksiin sisältyy kokeiluun ohjattavat kolme erilaista työttömien työnhakijoiden ja työllistymistä edistävissä palveluissa olevien asiakasryhmää. Kohde-ryhmään kuuluvat jatkaisivat kokeilualueiden asiakkaina koko kokeilun ajan, vaikka he eivät enää täyttäisi asiakkuuden edellytyksiä. Kokeilun alkaessa tehdään suuret asiakassiirrot TE-toimiston asiakkuudesta kokeilualueen asiakkuuteen. Tämän jälkeen kokeilun aikana TE-toimistosta siirtyy kokeilualueen asiakkuuteen asiakkaita sitä mukaan, kun he täyttävät kokeilun asiakkuuden kriteerit. Tärkeää on, että TE-toimisto ja kokeilualue tekevät yhteistyötä, että asiakkaiden valuma kokeilualueen asiakkuuteen on kokeilun aikana mahdollisimman pieni. Erityisessä asemassa on kokeilussa kehitettävät tehostetut toimintamallit, joiden avulla kokeilualueen asiakkaita saadaan siirtymään työmarkkinoille ja näin ollen asiakasmäärä pysymään henkilöstöresursseihin nähden kohtuullisena.

Suurin osa alle 30 -vuotiaista työnhakijoista siirtyisi kokeilualueiden asiakkaiksi. Heidän kohdallaan on taattava nuorisotakuun toteutuminen eli kolmen kuukauden kuluessa työttömyyden alkamisesta nuorelle on tarjottava työtä, koulutusta tai työllistymistä edistävää palvelua. Niillä kokeilualueilla, joilla on Nuorten ohjaamoja, ohjaamojen rooli alle 30 -vuotiaiden asiakkaiden palveluiden järjestämisessä on keskeinen. Tällöin Ohjaamoiden asiakkuuksien määrä tulee kasvamaan runsaasti kokeilualueilla. Ohjaamoiden henkilöstöresursseihin on kiinnitettävä huomiota. Samalla on varmistettava, että Ohjaamot säilyvät edelleen matalankynnyksen ja kaikille nuorille avoimena paikkoina. On myös varmistettava, että monialainen työ säilyy edelleen Ohjaamoissa. Kun tulevia kokeiluja valmistellaan kokeilualueilla, Ohjaamot tulee ottaa tiiviisti valmisteluun mukaan.

KOKEILUALUEIDEN TEHTÄVÄT

Kokeilualueille ehdotetuista tehtävistä huomio kiinnittyy kokeilualueiden toimivaltaan siirrettävään sitovan työvoimapolitiittisten lausunnon antamiseen työttömyysetuudella tuetun omaehtoisen opiskelun tukemisen edellytyksistä. Kokeilualueet antavat myös työvoimapolitiittiset lausunnot työllistymistä edistäviin palveluihin osallistumisesta. Kokeilussa asiakas voi siis joutua selvittämään työttömyysturva-asiaa jopa kolmen viranomaisen, kokeilualueen, TE-toimiston ja työttömyysetuuden maksajan, kanssa. Jotta asiakkaan työttömyysturva saataisiin hänen kannaltaan mahdollisimman hyvin ja joustavasti hoidettua ja estetään asiakkaan pompottelua luukulta toiselle, on tärkeää saada näiden kolmen viranomaisen kesken muodostettua yhteistyöverkostoja käytännön työntekijöiden tasolle.

Se, että työnantaja- ja yrityspalveluista kantaisi vastuun TE-toimisto jatkosakin, on perusteltua. Se ensinnäkin sitoo TE-toimistoja ja kokeiluja toimimaan tiiviisti yhdessä eikä luo epätarkoituksen mukaista kilpailua yrityksille tarjottavista palveluista. Myös yritysten kannalta on selkeämpää se, että yksi taho kantaa vastuun työnantaja- ja yrityspalveluista. TE-toimiston työnantaja- ja yrityspalveluissa pystytään edistämään myös osaavan työvoiman saatavuutta alueellisen liikkuvuuden keinoin. Kuitenkin myös kunnilla on mahdollisuus ottaa vastaa työpaikkailmoituksia ja tehdä työtarjouksia kokeilualueen asiakkaille. Työpaikkoja ja yrityksiä koskevat tiedot ovat kuntien hyödynnettävissä. Tärkeää on turvata asiakkaiden yhdenvertaisuus myös siinä, että kokeilualueen asiakkailta on mahdollisuus tulla esitellyksi myös TE-toimistoon ilmoitettuihin työpaikkoihin.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan, että kokeilualueilla olisi käyttöoikeus kokeilulaissa tarkoitettujen tehtävien hoitamista varten työ- ja elinkeinotoimistojen asiakastietojärjestelmiin ja velvollisuus tallentaa laissa tarkoitettuja palveluja järjestettäessä ja tuotettaessa syntyneet asiakastiedot asiakastietojärjestelmään. Tärkeää on, että kokeilualueilla on riittävästi laissa tarkoitettuja tehtäviä hoitavia viranhaltijoita, myös kuntien omaa henkilöstöä eikä pelkästään TE-toimistosta siirtyviä asiantuntijoita. Muutoin vaarana on, että TE-toimistosta siirtyvä henkilöstö toimii sihteereinä kirjaten asiakkaiden tietoja asiakastietojärjestelmään.

Tärkeänä asiana hallituksen ehdotuksessa nousee esille se, että TE-toimistolla ja sen toimialueella olevalla kokeilualueella olisi keskinäinen yhteistyövelvollisuus koskien kaikkia alueen työllisyyden edistämisen kannalta merkityksellisiä asioita. Esityksessä oli myös hyvin tuotu esille, mitä asioita toimijoiden olisi yhteensovittettava. Tarkempaa esitystä, miten yhteistyövelvoite toteutetaan, esityksessä ei ollut. Yhteistyövelvoitteen muodostaisi ilmeisesti TE-toimisto, ELY-keskus ja kokeilualue. Mainitun yhteistyövelvoitteen täyttäminen on ehdottoman tärkeää, jotta asiakkaiden yhdenvertaisuus toteutuu. Edellisessä kuntakokeilussa asiakastyön tasolla oli huoli asiakkaiden yhdenvertaisuuden toteutumisesta, kun TE-toimisto ja kokeilu toimivat pääosin toisistaan erillään eikä yhteistyötä juuri ollut. Jotta asiakkaiden yhdenvertaisuus toteutuu, on tärkeää, että kokeilualueelle siirtyvät TE-asiantuntijat säilyttävät edelleen tiiviin yhteyden TE-toimistoon.

HENKILÖSTÖRESURSSIT JA TYÖYHTEISÖ

Kokeilualueiden riittäviin henkilöstöresursseihin tulisi kiinnittää erityistä huomiota, jotta asiakkaat eivät joutuisi eriarvoiseen asemaan kokeilualueiden ja TE-toimisto asiakkuudessa. Sen lisäksi, että TE-toimistoista siirtyy riittävä määrä henkilöstöä kokeilualueille, tulisi kuntien taata omalta osaltaan riittävä henkilöstöresurssi kokeiluihin. Keskeisenä ajatuksena kokeiluissa on lisätä asiakkaille henkilökohtaista kasvokkain tapahtuvaa palvelua, josta erityisesti heikossa työmarkkina-asemassa olevat asiakkaat hyötyisivät, mutta myös muut asiakkaat. Jotta tämä tarvittava lisäarvo voitaisiin tuottaa, vaatii se riittävät henkilöstöresurssit.

Jotta kokeilualueiden henkilöstöresurssit saadaan mahdollisimman tehokkaaseen käyttöön, henkilöstön hyvään perehdyttämiseen on panostettava. Hyvää hallituksen esityksessä tähän liittyen on se, että esitetään perehdytyksen tapahtuvan keskitetysti KEHA-keskuksen toimesta. Tällä taataan yhdenvertainen perehdytys kokeilualueiden henkilöstölle eikä perehdyttäminen jää kokeilualueille siirtyvien TE-asiantuntijoiden tehtäväksi.

Hallituksen esityksessä positiivista huomiota kiinnittää se, että esityksessä on huomioitu hyvin edellisen kokeilun kokemuksia ja tuotu esiin parannusehdotuksia edellisen kokeilun epäkohtiin. Esityksessä on huomioitu hyvin asioita myös henkilöstön osalta, esimerkiksi työyhteisön muodostumiseen liittyviä riskejä. Kokeilualueiden henkilöstö muodostuisi sekä valtion että kunnan työyhteisöistä tulevasta henkilöstöstä, joilla myös kokeilun aikana on palvelussuhteet eri työnantajiin. Yhtenäisen työyhteisön muodostaminen kokeilualueilla ei tapahdu itsestään ja onkin syytä kiinnittää siihen erityistä huomiota. Kokeilualueilla on todennäköisesti tilanteita, joissa koko kokeilualan henkilöstöllä ei ole mahdollista työskennellä samoissa tiloissa. Tällöin tulee miettiä erilaisia ratkaisuja, jotta yhtenäinen työkuulttuuri muodostuu. Tämäkin asia tulee ratkaista asiakkaiden ja palveluiden tuottamisen näkökulmasta siten, että asiakkaille pystytään tarjoamaan paras mahdollinen palvelu. Nuorten ohjaamot toimivat hyvinä esimerkkeinä moniammatillisista työyhteisöistä. Myös yli 30 -vuotiaille on perustettu Ohjaamojen kaltaisia matkankynnyksen paikkoja, joissa eri toimijat tuottavat palveluita yhdessä. Myös ne kokeilualueet, joilla ei ole Ohjaamoja, voisivat hyödyntää ohjaamoista mallia. Yhtenäisen työkuulttuurin muodostumisen lisäksi kokeilualueiden henkilöstön työhyvinvointiin olisi syytä kiinnittää myös erityistä huomiota.

ROVASEUDUN MONET -KUNTAKOKEILUHANKE 2012-2015
ROVANIEMELLÄ JA RANUALLA

Tavoitteiksi hankkeelle oli asetettu: 1) työ- ja toimintakykyarviointi sekä eläkeselvittelypalveluiden kehittäminen koordinoivan palveluohjauksen keinoin, 2) osallisuutta lisäävien, osaamista vahvistavien ja työllistymistä tukevien välityömarkkinoiden rakentaminen sekä 3) välillisenä kehittämiskohteenä palveluiden järjestämisen vastuutahojen työnjaon selkeyttäminen mukaan lukien työvoiman palvelukeskuksen roolin ja toiminnan selkeyttäminen.

Hankkeessa kehitettiin toiminnallinen työkyvyn arviointipalvelu, jonka elementtejä olivat toiminnassa (työkokeilussa) tapahtuva työnoimainen työskentely, työskentelyn arviointi ja kuntoutuslääkärin palvelut. Arviointipalvelu oli toimiva ja sen kautta asiakkaita ohjautui muun muassa sekä määräaikaistulle (kuntoutustuki) että pysyväälle eläkkeelle ja sairauspäivärahalle. Osa jäi edelleen työttömiksi työnhakijoiksi ja osa siirtyi toimeentuloasiakkuuteen. Haasteena hankkeen päättyessä oli, että mikä taho tuottaa jatkossa toiminnallista työkyvyn arviointia, kun hankerahoitus päättyy.

Hanke asemoitui Monialaisen yhteispalvelun (TYP) yhteyteen ja tuloksena oli muun muassa aikuissosiaalityön ja TYP:n yhteistyö ja roolit sekä vastuunjaot selkiintyivät. Hankkeessa kehitettiin myös työelämävalmentaja -palvelua, jonka merkitys korostui moniongelmaisten asiakkaiden kohdalla, jotka eivät itsenäisesti kyennet eivätkä osanneet hankkia itselleen tarvittavaa hoitoa, kuntoutusta tai muita palveluita. Palvelusta hyötyivät myös ne työnhakijat, jotka tarvitsivat tukea työhaussa ja työelämään siirtymisessä.

LAPIN TYÖVOIMA- JA YRITYSPALVELUJEN ALUEELLINEN KOKEILU

Lapin kokeilualueeseen kuuluivat Kemin, Kemijärven, Rovaniemen, Sodankylän ja Tornion kunnat. Lapin kokeilualueella kohderyhmänä oli yhtäjaksoisesti työttöminä työnhakijoina vähintään 12 kuukautta olleet.

Tavoitelluiksi vaikutuksiksi oli asetettu seuraavat tavoitteet: pitkäaikaistyöttömyyden vähentyminen, työmarkkinatukimenojen väheneminen, yrittäjiksi alkavien määrän lisääntyminen sekä avoimille työmarkkinoille työllistyneiden määrä kasvu. Tavoitteisiin pyrittiin vaikuttamaan erityisesti tehostamalla palvelutarpeen selvittämistä, palvelun ja palveluprosessin nopealla käynnistämällä, tehostamalla palveluohjausta ja yhden luukun periaatteen avulla sekä vahvistamalla työllisyyspalvelujen ja elinkeinotoimen ja kehitysyritysten välistä yhteistyötä. (Annala ym. 2019, 22-23)

Pitkäaikaistyöttömyyden vähentymisessä onnistuttiin kokeilun aikana. Lapin kokeilukunnissa pitkäaikaistyöttömien määrä 31 % kokeilun aikana. Elokuussa 2018 pitkäaikaistyöttömien määrä oli 1600 henkilöä ja elokuussa 2017 vastaava luku oli 2318 henkeä. Suomessa vastaava pitkäaikaistyöttömyyden lasku oli samalla ajanjaksolla 28 %. Työmarkkinatukimenojen määrä vähentyi kokeilun aikana. Säästö vaihteli kuukausittain. Elokuun 2017 ja elokuun 2018 välillä menot vähenivät noin 15 %. Koko maassa työmarkkinatukimenot vähentyivät noin 10 % vastaavana aikana. (Annala ym. 2019,23, 25)

Olennaista kokonaiskuvan näkökulmasta oli se, että Lapin kokeilujen alkaessa, alueella oli jo havaittavissa positiivinen muutos työllisyyskehityksessä. Kokeilujen aikana kehitys jatkui suhteellisen samalla tasolla. Kokeilujen piirissä olleiden asiakkaiden päättymisissä painottuivat aktiivisen työvoimapolitiikan palvelut sekä työvoiman ulkopuolelle siirtyminen. (Annala ym. 2019, 26)

Lähde: Annala, M., Hokkanen, L., Laasonen, V., Pyykkönen, J., Ranta, T. Sarkia, K. & Valtakari, M. Työvoima- ja yrityspalvelujen alueellisten kokeilujen toiminta- ja arviointitutkimus 2019. Valtioneuvoston selvitys ja tutkimustoiminnan julkaisusarja 1/2019.

LAPIN ALUEELLISESSA KOKEILUSSA OLLEIDEN TE-ASiantuntijoiden Kokemuksia

Lapin kokeiluihin siirtyi TE-toimistosta henkilöstöresurssia yhteensä 6,5 henkilötyövuotta. Seuraavaan on koottu näiden TE-asiantuntijoiden näkemyksiä ja kokemuksia kokeiluista.

Haasteita:

Kokeiluiden valmistelu koettiin puutteelliseksi eikä valmistelua ollut tehty tiiviissä yhteistyössä TE-toimiston kanssa. TE-toimistosta siirtyvän henkilöstön työnkuvat eivät olleet selvillä, kun suostumus siirtoon täytyi allekirjoittaa. Henkilöstö koki, että heidät vain "heitettiin" kokeiluihin ja etteivät siirtovaiheessa tai kokeilujen aikana saaneet riittävästi tukea TE-toimistolta. Kaikki tekniikka ei ollut valmiina kokeilujen alkaessa. Osa kokeilukunnista joutui odottamaan jopa 5 kk esimerkiksi tietokoneiden tai URA-asiakastietojärjestelmän tunnuksia.

TE-toimiston ja kokeiluiden välinen yhteistyö koettiin olemattomaksi. Yhteistä suunnittelua ei juuri ollut. Koettiin, että TE-toimiston ja kokeilujen välillä oli jonkinlainen kilpailutilanne eikä tieto kulkenut niiden välillä. Tähän saatiin kuitenkin muutos aikaan kokeilujen aikana ja yhteistyö parani loppua kohden. Henkilöstöllä heräsikin huoli asiakkaiden yhdenvertaisuuden toteutumisesta, kun ajantasainen ohjeistus ja käytännöt Julkisen työvoima- ja yrityspalvelulain soveltamisesta ei tavoittanut kokeilujen henkilöstöä.

Kokeiluiden henkilöstöresursseja pidettiin aivan liian pieninä. Kaikkia asiakkaita ei ehditty kokeilun aikana kontaktoida eikä tarjota heille palveluita. Kokeiluun siirtyi haastavin työttömien työnhakijoiden joukko, jotka olisivat tarvinneet henkilökohtaista palvelua ja runsaasti tukea. Koettiin, että osalla kunnista oma resurssointi asiakastyötä tekevän henkilöstön osalta oli tosi vähäinen. Osassa kunnista kunnan henkilöstö ei juuri käyttänyt URA-asiakastietojärjestelmää, joten kokeilujen TE-asiantuntijoille kasaantui lähes kaikki kirjaaminen URA-asiakastietojärjestelmään.

Onnistumisia:

Työyhteisön yhtenäisyys toteutui Lapissa kokeilun aikana hyvin. Asiaan vaikutti ratkaisevasti se, että kokeilujen henkilöstöt työskentelivät yhteisissä tiloissa, milloin yhtenäisen työkuultuurin muodostuminen oli helpompaa ja nopeampaa. Tieto kulki hyvin ja henkilöstöllä oli mahdollisuus osallistua asioiden valmisteluun. Yhteistyö kunnissa meneillään olevien eri työllisyyshankkeiden kanssa toimi hyvin. Kokeiluissa saatiin aikaan me-henki ja tekemisen meininki. Uuden kokeilemisen kulttuuri oli sallittua ja kokeiluja tehtiinkin sen verran kuin ehdittiin viranomaistyön rinnalla.

Kokeiluiden suurin etu nähtiin asiakkaille olevan se, että eri toimijat tekivät yhteistyötä, tieto liikkui ja asiakas sai tarvitsemansa palvelun. Palveluinfot, kasvokkain kohtaaminen ja matalan kynnyksen palvelut tulivat lähelle asi-

akkaita. Palvelutarpeen arviointi täsmentyi, kun asiakkaita tavattiin kasvokkain. Asiakkaat antoivat positiivista palautetta juuri kasvokkain kohtaamisesta ja kuulluksi tulemisesta.

Huomioon otettavia asioita:

- Kokeilujen aloitukset valmisteltaisiin paremmin kuin edellisessä kokeilussa.
- Kokeilualueille siirtyvien TE-asiantuntijoiden tehtävän kuvat olisivat valmiita ennen siirtymistä - ei tarvitsisi hypätä tuntemattomaan.
- Kokeilualueille siirtyvät TE-asiantuntijat ja kunnissa käytännön asiakastyötä tekevät otettaisiin mukaan suunnitteluun mahdollisimman varhaisessa vaiheessa.
- Henkilöstön perehdytys pitäisi järjestää keskitetysti.
- Osakokonaisuuksia hahmoteltaisiin sekä palveluiden että asiakkaiden osalta ja määritettäisiin ydintoimijat ja verkostot yhteistyössä.
- Mahdollisia tulevia asiakkaita otettaisiin suunnitteluun mukaan esimerkiksi kehittäjäasiakastoimintaan.

Tulevissa kokeiluissa on ensiarvoisen tärkeää kehittää uusia toimintamalleja asiakkaiden tarpeista lähtien. Palveluiden monialaisuuden täytyy korostua ja kuntien kehittää omia palveluitaan eri asiakasryhmille. Hallituksen esitys mahdollistaa myös kuntien itsensä tuottamat palvelut velvoittavina, jos ne on kirjattu asiakkaan suunnitelmiin. Tämä on palveluiden kehittämisen näkökulmasta hyvä asia, mutta vaarana on, että kuntien rooli työttömyysetuuksien rahoittamisessa ohjaa kuntia vahvasti järjestämään palvelut enemmänkin kustannustietoisesti kuin välttämättä asiakaslähtöisesti.

On huomioitava, että osa kokeiluihin siirtyvistä asiakkaista on ollut jopa kummassakin edellisessä kokeilussa mukana eikä heidän tilanteeseensa ole löytynyt pysyvää ratkaisua. Tärkeää on saada sosiaali- ja terveyspalvelut tiiviisti mukaan, jotta pysyviä ratkaisuja löydetään myös heikoimmassa työmarkkina-asemassa olevien tilanteisiin. Tällöin henkilöstöresurssia vapautuu työmarkkinoiden suuntaan menevien asiakkaiden palveluun ja palveluiden kehittämiseen sekä tuottamiseen.

Kaikki palvelut, niin kokeilun kuin TE-toimiston, pitäisi saada asiakkaille näkyville yhteisesti. Työelämän ja osaamisen kehittämisen tulisi olla vahvasti mukana. Oppilaitoksilla on tärkeä rooli osaamisen kehittämisen ja hyödyntämisen palveluissa. Myös yksilön vastuu korostuu oman tilanteensa eteenpäin viemisessä.

Kaiken kaikkiaan kohti uusia kokeiluja suunnatessa lähtökohdat ovat huomattavasti paremmat kuin edellisessä kokeilussa. TE-toimiston ja kuntien välinen yhteistyö on edellisten kokeilujen jälkeen edennyt suurin harppauksin ja voidaan puhua osittain jo jopa yhdessä tekemisestä. Sekä TE-toimistolla ja kunnilla on yhteinen halua onnistua uusissa kokeiluissa.

Lausunto

8 (8)

Valmis

KEHA/3145/2020

15.6.2020

Ohjaamokoordinaattori

Miia Autto